

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

Brüsseldə “Türk xofu” ...

5 aprel görüşü yeni nizamın ən mühüm oyuncusuna çevrilən TDT-ni hədəfə alır

Bax sah. 5

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan valyutının milli sırvıdır.

Qazet 1993-cü ilin aprel ayından növ olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

际 合作 高峰 论 坛
INTERNATIONAL COOPERATION FORUM

2019-cu ilin
aprelində
verilən
bəyanat...

“Bir kəmər,
bir yol”da
Azərbaycan amili

23 aprelə
gedən yol
20 gün qalırdı...

Bax sah. 2

Naxçıvana atəş əmrini kim verib?

Bax sah. 2

Bakı
Fransa kolonializminə
yox deyir

Bax sah. 5

Ölkəmizdən Avropaya uzanan “yaşıl enerji” körpüsü

Bax sah. 3

Rəqəmsal cinayət
prosesi...

Müasir dövrde rəqəmsallaşma hər bir insanın heç tərəfən tərəfən hissəsidir. Bu gün rəqəmsallaşma siyasetinin tərkib hissəsidir. Bu gün rəqəmsallaşma siyaseti dövlətin müəyyən etdiyi siyasetlə yanaşı, cəmiyyətin təlobinə çevrilməkdədir. İnsanlar xidmətlərin daha çəvik, daha sürətli olmasını arzulayırlar. Dövlət xidmətlərindən danışanda isə vətəndaş məmənluğunu on plana çıxır.

Dünen Baş Prokurorluqda “Rəqəmsal cinayət prosesi: müasir çağırışlar və hədəflər” mövzusunda konfrans keçirilib. Tədbirdə Prezident Administrasiyasının Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdürü Fuad Əlişərov, baş prokuror Kamran Əliyev, Prezident Administrasiyasının Qanunvericilik və hüquq siyaseti şöbəsinin müdürü Gündüz Kərimov, Ombudsman Sobinə Əliyeva, ədliyyə naziri Fərid Əhmədov...

Bax sah. 4

Bir nöqtədə cəmləşən
iki qurum...

Son vaxtlarda Azərbaycanla Ermenistan arasındakı bağlayan sülh-yaratma prosesində heç də xoş olmayan, əslində münasibətlərin tənzimlənməsinə, davamlı sülhün və tehlükəsizliyin təmin olunmasına töhdidlər yarada biləcək yeni gəlismələr müşahidə edilir. Burada Ermenistanın və onun havadarlarının manipulyativ siyeciyə daşıyan koordinasiyalı yanaşmalarını və fəaliyyətlərini xüsusi qeyd edə bilirik. Ermenistan sülh-yaratma prosesində dağındıcı rol oynasa da, müxtəlif formatlarda danışqlara qoşulmağa, vəsiatçılık etməyə çalışan dövlətlər və ayrı-ayrı beynəlxalq təşkilatlar bunu görəmdən görlərlər və reallığın təhrif olunmuş formada təqdimatma can atırlar. ABŞ Dövlət Departamenti təməbuat xidmətinin rəhbəri Metu Millerin növbəti briñiqdə ssəsləndirdiyi fikirlər buna on son nümunədir.

Ondan Azərbaycan Müdafiə...

Kollektiv Qərbin B planı...

Ukrayna Qərbi mərkəzlərinin geosiyasi maraqlarının qurbanına çevrilir. Qeyd edək ki, Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski ABŞ-in “CBC” telekanalına müsahibəsində bildirib ki, rəsmi Kiyev Rusiya ordusunun dörd vilayəti - Lugansk, Donetsk, Zaporoje və Xersondan geri çəkileceyi təqdirdə Moskva ilə danışqlar masasına oturmağı razi olacaq.

Maraqlıdır ki, Zelenski sadaldığı vilayətlər arasında Krimin adını çəkməyib. Görəsen, Ukraynanın dövlət rəhbəri Krimin adını yaddan çıxarıb, yoxsa həqiqətən Krimin itirilməsinə razi olub. Axi, Prezident Volodimir Zelenski defolərlə Ukraynanın Krim üzərində suverenliyini bərqərar edecəyini bəyan edir. Axi, Kimsiz Ukraynanın beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazi bütövlüyünün və sərhədlərinin bərqərar olunması mümkün deyil. Neco oldu ki, Zelenski öz fikrindən döndü?

Gəldiyimiz ilkin qənəətə görə, Zelenski Qərbin təzyiqləri altında Krimin itirilməsinə razi olub. Xüsusişilə vurğulayaq ki, son...

Bax sah. 7

Vaşinqton israrlıdır

Ermənistanın qeyri-konstruktiv davranışlarına verilən hər bir dəstək Conubi Qafqazda sülh arxitekturasının qurulmasına yaradılan maneədir. Bu mənəda, Ermənistanın silahlandırılması və “ümidləndirilməsi”, hər hansı “birgə təlim” və ya “əməkdaşlıq paktı” yerləşməzdir. Eyni zamanda, Ermənistan da guya “mühüm dəstək”lər əldə etməsi haqqda yenidən “miflər” formalasdırmağa çalışır. Ər xırda detalları belə böyüdərək təqdim etməyə cəhd göstərən İrəvan hətta təzadlı görüntü yaratmadan belə çökimmir - həlo də KTMT-dən çıxmışın yollarını “axtaran”, “dondurma” ilə güya əldəqələrə son verməyin mümkünüyünə düşənən Ermənistan açıq şəkildə Qərbin “hərbi gücüne” arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bu mesajlar bölgədə narahatlıq yaratmaqla yanaşı, həm də İrəvanla hərbi müttəfiqlik statusunda olan dövlətlərə tərəf “mesaj göndərmək” kimi anlaşılır ki, bu da müsbət həq nə vəd etmir.

Yeri golmışkən, ABŞ-dən...

Bax sah. 7

35 milyardlıq
“vaksin əməliyyatı”...

Bax sah. 6

“Fövqəladə iclas”
reallığı dəyişməyəcək!

Bax sah. 7

Bax sah. 5

Asiya ilə Avropa arasında körpü...

Xatırlatma üçün deyək ki, Çin tarixi ipək döhlizinin yeni platformasının yaradılmasına başlayanda bir çox ölkə bölgədəki müraciətələr geosiyasi vəziyyətləri nəzərə alaraq bu marşrutu qoşulmaqdə tövaddiyyətlər edirdi. Azərbaycan hökuməti isə illi gündən öv iradesini nümayis etdirərək Asiyadan Avropaya uzanan bu noqluyıqtı kəmərinin osas həqlərindən biri olmayı qoşılırdı. Prezident İlham Əliyevin 2015-ci ilde Çinə səfəri zamanı "Azərbaycan Respublikası Hökuməti" və Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında "İpək Yolu İqtisadi Kəməri"nin yaradılmasının birgə təşviqinə dair Anlaşma Memorandumu"nun imzalanmasından sonra bu marşrutda ölkəmizin starteji yeri müəyyənəldi.

2019-cu ilin aprelində Pekində keçirilən 2-ci "Bir kəmər, bir yol" Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda iştirak edən Azərbaycanın dövlət başçısı bəyan etdi ki, bizi coğrafi mövqeyimizdən bəhrənək Asiya ilə Avropa arasında körpülərin qurul-

masına investisiya yaratırıq. "Açıq dənizə çıxışı olmayan ölkə olmamızı baxmayaq, biz Azərbaycanı beynəlxalq noqluyıqtı mərkəzlərindən birinə çevirmişik. Bizi qonşularımızla birləşdirən şaxələnmis dəmir yolu şəbəkəsi yaratmışq" .

Sərqi-Qərb, Şimal-Cənub, Şimal-Qərb və Trans-Xəzər beynəlxalq noqluyıqtı döhlizləri ailəsinin faal üzvü olan Azərbaycan "Bir kəmər, Bir yol" layihəsinə qoşulduqdan sonra öz noqluyıqtı infrastrukturunu tam yeniləndirdi. Xəzər dənizindən en böyük ticarət qoşağı olan Bakı-Beynəlxalq Dəniz Limanının inşa olunması, Bakı-Tbilisi-Qarsın istifadəye verilməsi, Ələt Azad İqtisadi Zonasının yaradılması, dəmir yolu infrastrukturlarının şaxələndirilməsi, dəmir yolu modernləşdirilməsi, avtomagistralar, hava limanları kimi yeni layihələrin yaradılması da "Bir kəmər, bir yol" təsəbbüsüne xidmət edir.

Azərbaycan 2017-ci ilde 2-ci "Bir kəmər, bir yol" Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda iştirak edən Azərbaycanın dövlət başçısı bəyan etdi ki, bizi coğrafi mövqeyimizdən bəhrənək Asiya ilə Avropa arasında körpülərin qurul-

masına imkan yaratır. Bu baxımdan döhlizinən və infrastrukturun bir hissəsi kimi Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu baxımdan döhlizin üstünlükleri və ehət coğrafiyası Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) osas əlaqələndiricisi kimi çıxış etməyə zəmin yaratır. Döhlizin trayektoriyası da onun 1 trilyon ABŞ dollarından çox ümumi daxili məhsula (ÜDM) malik olan Türk dövlətlərini birləşdirən bir layihə olduğunu nəzərə alsaq Azərbaycanın

böyükəhməli ticari-investisiya portfelindən əhəmiyyətli dividendlər əldə edəcəyi şəksizdir. 2020-ci ilən etibarən Orta Döhliz ilə ayda iki defə olmaqla Türkiyədən Çinə müntəzəm olaraq konteynerlərin daşınması reallaşdırılmalıdır. Təkə 2021-ci ilde Çin-Avropa arasında, her iki istiqamət üzrə ümumilikdə, dəmir yolu ilə 84,9 milyard dollarlıq yük daşınması həyata keçirilir. 2020-2022-ci illərdə bu döhlizdən nəql edilmiş yükün ümumi həcmi 350-550 min ton arası olsa da, 2022-ci ilde bu rəqəm 3,4 milyon tona qədər artıb. Yəni, bu o deməkdir ki, Türk Dövlətləri Orta Döhlizin potensial imkanlarından yüksək dəyər əldə edərək iqtisadiyyatlara əlavə dəyər qata biləcək.

2019-cu ilin aprelində verilən bəyanat...

"Bir kəmər, bir yol"da Azərbaycan amili

E. Cəfərli

Beynəlxalq noqluyıqtı arteriyaların aparıcı və cəvlik üzvlərindən birinə qeyrib Azərbaycan Çinin

müəllifi olduğu "Bir kəmər, bir yol" layihəsində strateji rolunu və mövqeyini son illərdə artırmaqdadır. 2013-cü ilən Çin hökumətinin istifadəyə açıq olan etdiyi "Bir kəmər, bir yol" layihəsinə start verildiyi ilk gündən bu trans-kontinental noqluyıqtı ailəsində öz qotiyetli yerini tutan Azərbaycan

davamlı olaraq hər il sözügedən döhlizdə daşımaların höcməni artırmağa nail olubdur. Son 10 ilədə bu döhliz üzərindən aparılan yüksək daşımalarında Azərbaycanın payının azı 2 dəfə artması gələcəyə hesablanmış uzaqqorun iqtisadi zəkanın nəticəsi hesab edilə bilər.

Orta Döhliz - ortaq maraqlar...

"Azərbaycan Respublikasının ərazisindən keçən beynəlxalq noqluyıqtı döhlizlərinin tranzit potensialının artırılmasına və tranzit yüksəkşəmlərinin təşviqinə dair 2024-2026-ci illər üçün Fəaliyyət Planı"na əsasən, tranzit daşımaların reqləşdirilməsi və ümumi tranzit portalının yaradılması istiqamətində tövədarlıq təsəbbüsünən on önemli hissisi kimi qəbul edilir. Bu layihə iktorəfli, üçtərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığı əhatə etməklə işQSİ, ticari, maliyyə və digər sahələrdə təməslər bir araya getirir. Bu baxımdan Azərbaycan qızılörələrin startejii nöqtələrindən biri kimi müasir geoqitəsi platformalarda yerini və mövqeyini daha da artırır.

TransXəzər Beynəlxalq Noqluyıqtı Marşrutuna maraqlı artmaga başlayıb. Çinin Avropa ilə ticarət əlaqələrini Azərbaycan üzərindən həyata keçirməkde israrlı olduğunu bəyən edidi. Pekin Orta Döhlizin beynəlxalq əhəmiyyəti ni belə təsniflədirir:

- Döhliz globallaşmanın iqtisadiyyatı mənfi təsirlərini azaltdır.

- Böyük bir coğrafiyada iqtisadi integrasiyanı böyümək regional inkişafı ciddi təkan yaratır.

- Beynəlxalq seviyyədə yüklerin daşınmasına və beləliklə də milli gəlirlərin artmasına təhfə verir.

İpək Yolunun yeni xətti - Zəngəzur döhlizi...

qəbadda keçirilən İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının XV Zirvə Toplantısında yekununda tərəfdən ölkələr tərəfindən yekun bayannamə imzalanıb ki, Mərkəzi Asiya-TransXəzər-Avropa marşrutunun osas həqləsindən Zəngəzur döhlizinə qoşulmağı razılığın ifadəsidir.

Bir sözə, Azərbaycan və Çin yeni noqluyıqtı, enerji və tranzit marşrutlarının yaradılması və şaxələndirilməsi ilə Şərqi-Qərb təhlükəsizlik və əməkdaşlıq döhlizinin formatını çıxməqdır.

Qarşında Zəngəzur xəritəsi var, Azərbaycanın yaradığı yeni reallıqlar fənnində bu coğrafiyanın logistikə xəritəsi deydiyişməkdədir. Zəngəzur döhlizi Çin və Mərkəzi Asiya ölkələri ilə Avropa ölkələri arasında noqluyıqtı əlaqələrinin şaxələndirilməsinə tömən edəcək ən qısa döhlizdir. Bu döhlizin istifadəyə verilməsi Azərbaycan üz-

rindən illik olaraq tox-minən 35 milyon ton yükün daşınmasına imkan verə bilər. Zəngəzur döhlizinin "Bir kəmər, bir yol" layihəsinə reinq-

rasiyası artıq masadadır və rosmi

Pekin də bə xətti Yei İpək Yolunun osas həqlərləndən biri hesab edir. Bu məsələ Çinin on yüksək dövlət rəsəmləri ilə müzakirə olunur, Çinin ölkəmizdəki soñri hömən döhlizin Orta Döhlizin integrasiyasını müasir noqluyıqtı arteriya-sının üzvü kimi gördüyü vurgulanıb. 2021-ci noyabrın 28-de Aş-

ması və perspektiv hədəflərin müəyyənələndirilməsi müzakirə olunub. Enerji, noqluyıqtı, investisiya, kənd təsərrüfatı, sosial, təhsil, humanitar, infrastruktur, inşaat və digər sahələrdə göləcək əməkdaşlıq istiqamətlərinə dair yəxətəsinin hazırlanması qərara alımb.

Avropa İttifaqının üzvü olan Rəmməniyanın enerji təminatında 2023-cü ilən yer alən Azərbaycan ötən il bu ölkəy ilə partiyada 300-400 milyon kub.metr qaz noqlu edib. Cənub Qaz Döhlizinin Avropa qolu olan Trans-Adriatik boru kəmərinin (TAP) Yuxarı-Balkan-Bolqarıstan-Qaz İntərnəkətnökrə (IGB) vasitəsilə noqlu edilən yanacağın qərəbdə illərdə artırılması, 1 milyard kub metr çatdırılması nəzərdə tutulur.

Ölkəmizdən Avropaya uzanan "yaşıl enerji" körpüsü

səviyyəsinə yüksəldib. Azərbaycan və Ruminiyanın iqtisadi əlaqələrində inkişaf dinamikası son illərdə hər il artan tempə müşayiət olunub və qar-

şılıqlı ticarət dövriyyəsinin höcmi 2023-cü ildə 30 faiz artaraq 670 milyon dollarla çatıb.

Qeyd edək ki, ötən gün Bakıda keçirilən Azərbaycan və Ruminiya Hökumətləri arasında Müştərik Komissiyannı 8-ci iclasında iqtisadi-ticari əlaqələrin dərəcədə artıb.

2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə imzalanan "Azərbaycan Respublikası, Gürçüstan, Ruminiya və Macaristan Hökumətləri arasında "yaşıl enerji" inkişafı və tətbiq olunması sahəsində strategi tərofdaşlıq haqqında Saziş" in tələblərinə əsasən, dörd ölkənin - Azərbaycan, Gürçüstan, Macaristan və Ruminiyanın iştirakı ilə daha geniş format yaradılıb. "Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Döhlizi" ve ya "Qara dəniz kabeli" adlanan layihə Azərbaycanın külək enerjisi stansiyalarından əldə edilən "yaşıl enerji"nin Ruminiyaya və Avropa noqluyıqtı nezərdə tutur. Bu issi Azərbaycanın enerji noqluyıqtı dərəcələrini artırmaq və enerjinin şaxəliyini artırmış istiqamətdində əməli addımlar atıldıq təsdiq edir.

Avropa İttifaqının (Aİ) mövqeyi necədir və Azərbaycana dəstək verəcək?

Ötən ay, martın 1-də Bakıda keçirilən Cənub Qaz Döhlizi və Yaşıl Enerji Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclasında çıxış edən Avropa İttifaqının energetika məsələləri üzrə komissarı, Cənub Qaz Döhlizi Məşvərət Şurasının həmsəndi rəməkəli 2027-ci ilə qədər qaz ticarətinə iki dəfə artırıraq və yanacaq noqlu 20 milyard kub metrə qədərləndiriləcək.

Azərbaycan-Aİ enerji müttefiqliyinin yeni şaxəsi olan bərpələnən enerji noqlu üçün də birgə infrastruktur sistemi qurulur. Azərbaycan hazırda "yaşıl enerji" üzrə ixracı da nəzərdə tutulur.

"Qara dəniz kabeli" ...

dair Anlaşma Memorandumunun, eləcə de Azərbaycanın Energetika Nazirliyi ilə Aİ-nin "Nobel Energy" şirkəti arasında

Anlaşma Memorandumunun imzalanması yenidən enerji müttəfiqliyinin öndən bəndləndiriləcək. Bu siyasetin təsisi kimi 2027-ci ilin sonundak "yaşıl güclər" in ölkənin enerji sistemini integrasiyasını tomin etmək üçün Aİ ilə birgə yeni strategiya hazırlanır. Bütün bunlar birmənəli olaraq Aİ-nin Azərbaycanın baslatdıgı yeni enerji bumu və ya "yaşıl enerji" programında güclü tərəfdə olduğunu siyaseti desteklərə qətiləşdirir.

Bəs, Azərbaycanın alternativ enerji mənbələri Aİ-nin "yaşıl enerji" təchizat üçün yeterlidirmi?

Mövcud resurslar təsdiqləyir ki, ölkəmizdə bərpələnən enerji potensialının höcmi kifayət qədərdir. İlkən qiymətləndirmələr görə, Azərbaycan bərpə olunan enerji potensialı quruda 135 QVt, denizdə 157 QVt-dir. Bərpə olunan enerji mənbələrinin iqtisadi potensial 27 QVt, o cümlədən, külək enerjisi üzrə 3 000 MVT, günəş enerjisi üzrə 23 000 MVT, bioenerji potensialı 380 MVT, dağ çaylarının potensialı 520 MVT həcmində qiymətləndirilir.

Avropa şirkətləri Qarabağda...

Azərbaycan həmin resursların hərəkətə gətiriləcək üçün 2023-cü ildən beynəlxalq investorlara koalisiya yaradıb. Birleşmiş Ərəb Əmirliliklərinin "Masdar" və Səudiyyə Ərəbistanının "ACWA Power" şirkətləri ilə sazişlər imzalanıb.

"Yaşıl enerji" konseptinin osas mərkəzi həsab edilən azad edilmiş rayonlarda güclənənlərin reinteqrasiyasına da start verilib və starteqası programda Aİ şirkətləri yer almışdır. Bir ay əvvəl Aİ-nin "Nobel Energy" şirkəti ilə imzalanan məzənişənəsən, bu investor Cəbrayıl rayonunda 100 MVT gücündə Güney elektrik stansiyasının tikintisi və elektrik enerjisi istehsalı mərkəzi yaradacaq ki, bu da Aİ-nin artıq Qarabağdağı layihələrdə təmsil olunması deməkdir.

Azərbaycanın bərpələnən enerji mənbələri üzrə yüksək potensialının böyük bir hissəsi məhz bu bölgədə olması da Azərbaycan-Aİ enerji gündəliyində yenidən sehişəfər. Bölgənin elektrik enerjisinin istehsal güclərinin bərpəsi gərçəkəndən Laçın, Kəlbəcərdə və Suqovşanın bərpə edilən 202 MVT gücündə Güney elektrik stansiyasının tikintisi layihəsi reallaşdırılmışdır.

Bu baxımdan, Azərbaycanın enerji siyasetinin şaxələndirilməsi Qarabağ və Şərqi-Zəngəzur dənizyantasyasını da temin edəcək müdafiə qərar hesab edilə bilər.

Yeganə BAYRAMOVA

Müsəir dövrə rəqəmsallaşma her bir insanın hayatının tərkib hissəsidir. Bu gün rəqəmsallaşma siyasi dövlətin müyyən etdiyi siyasetləri yanaşı, cəmiyyətin tətbiqinə qərilməkdədir. İnsanlar xidmətlərinə daha çəkili, daha sərfi olmasına arzulayırlar. Dövlət xidmətlərinə dənizində isə vətəndaş məmənlu-

günən on plana çıxır.

Dünən Baş Prokurorluqda "Rəqəmsal cinayət prosesi: müasir çağışlılar və hədəflər" mövzusunda konfrans keçirilib. Tədbirdə Prezident Administrasiyasının Hüquqmühafizə orqanları ilə is-səbosunun müdürü Fuad Ələsgorov, baş prokuror Kamran Əliyev, Prezident Administrasiyasının Qanunverciliyi və hüquq siyaseti is-səbosunun müdürü Gündüz Kərimov, Ombudsman Sabino Əliyeva, adlıyyo naziri Fərid Əhmədov, Ali Məhkəmənin sədri İnam

Kərimov, Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti rəisi müavini Allahverən İsmayılov, Vəkilər Kollegiyasının sədri Anar Bağırov iştirak ediblər.

Rəqəmsallaşma cəmiyyətin bütün sahalarında gedir

Konfransda çıxış edən baş prokuror K.Əliyev bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan xalqı coşxaxəli inkişafını davam etdirir: "Bu, eyni zamanda, bizim təmsil etdiyimiz sahə hüquqmühafizə orqanları, məhkəmə orqanlarının fealiyyəti ilə də bağlıdır. Bu sahədə şəffaflığın artırılması, cəvliklinin tomin edilməsi, peşəkarlığın artırılması vətəndaşları narahat edən bütün məsələlərin tohlil

edilməsi, araşdırılması və onlara qarşı qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi ilə bağlı işlər aparılır. Burada többi ki, rəqəmsallaşma da ön plana çıxır".

K.Əliyev qeyd edib ki, rəqəmsallaşma cəmiyyətin bütün sahalarında gedir: "Lakin cinayət proseslərində bù xüsusi sahədir və çox həssaslıq və dəqiqliklə bu prosesi həyata keçirməliyik. Cinayət prosesini qanunverciliyə müyyən dəyişiklikləri edilmiş zorurəti yaranıb".

Coxsaylı innovasiyaların uğurlu tətbiqi

Prezident Administrasiyasının (PA) Hüquqmühafizə orqanları ilə iş səbəsinin müdürü F. Ələsgorov qeyd edib ki, ölkədə əhaliyə gəstərlərin xidmətlərin elektronlaşdırılması hüquqmühafizə orqanlarını da əhatə etdir: "Hüquqmühafizə orqanlarında elektron sistem yaradılıb, coxsayı innovasiyalar uğurla tətbiq edilməkdədir".

Yeni metodlardan istifadə olunmalıdır

Daha sonra çıxış edən PA-nın Qanunverciliyi və hüquq siyaseti şöbəsinin müdürü G.Kərimov vurğulayıb ki, vətəndaşların hüquqlarının qorunması mühüm əhəmiyyət kəsb edir: "Rəqəmsallaşma cinayət prosesinin inkişafı və tətbiqindən de nəzərə alınmalıdır. Mövcud cinayət tətbiqi metodlarının rəqəmsallaşdırılması ilə yanaşı yeni metodlar, müasir informasiya texnologiyalarından da istifadə olunmalıdır. Rəqəmsal cinayətkarlılıq mübarizədə əsas işlər Baş Prokurorluğun üzərinə düşür".

7 mindən çox vətəndaş hakerlərin qurbanı olub

Vəkilər Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti rəisi is-səbosunun müdürü G.Kərimov vurğulayıb ki, "Rəqəmsallaşma cinayət proseslərində bù xüsusi sahədir və çox həssaslıq və dəqiqliklə bu prosesi həyata keçirməliyik. Cinayət prosesini qanunverciliyə müyyən dəyişiklikləri edilmiş zorurəti yaranıb; "2023-cü ildə Azərbaycanda dövlət qurumlarının sayı-

na bənzədilən 186 saxta domenin fealiyyətinin qarşısı alımb. Ötən il 1 milyon 416 min elektron poçt zərəri informasiyaya görə blok edilib".

O, bildirib ki, ötən il aparan audit yoxlamaları zamanı dövlət qurumlarının sayından təhlükəsizliklə bağlı 695 boşluq müyyən edilib: "Ötən il dövlət qurumlarına yönələn 1162 kibər-hücum müyyən edilərək qarşısı alımb".

2022-ci ildə global miqyasda kibər-hücumlar səbəbindən deyən illik ziyan 6 trilyon, aylıq 500 mlrd., həftəlik 115.4 mlrd., saatda 684.9 mln., dəqiqliqde 11.4 mln., saniyədə 190.000 ABŞ dolları dəyərində qiyamətləndirilir. 2023-cü ildə global miqyasda deyən ziyanın noticələri isə hələ rəsmi olaraq açıqlanmayıb".

"**Pro Bono**" chat botu istifadəyə veriləcək

Vəkilər Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti rəisi A.Bağırov isə söyləyib ki, artıq məhkəmələr tərəfindən dövlət hesabına vəkilərin ayrılmaları ilə bağlı toynat qərarları onlayn qaydada insan faktoru olmadan müvafiq vəkil bülərlər arasında bərabərdir: "Hesab edirik ki, məhkəməyəgəder istintaq mərhələsində də orazi üzrə vəkil

Şurasının sədri İmam Kərimov bildirib ki, ədalət mühakiməsinin həyataya keçirilməsindən sonra vətəndaş məmənluğunu əsas şərtlərdən biridir:

"Məmənluğunu na zaman olda edilir? Təbii ki, vətəndaşların gözənlərinə uyğun xidmət təqdim etdiyər. Vətəndaşın gözənlərini daim artmaqdır. İşimizi buna uyğun qurğulayıq ki, məmənluğunu nail olıq. Hər bir rəqəmsal layihə dövlətin rəqəmsal siyasetinin tərkib hissəsidir. Rəqəmsallaşma Prezident İlham Əliyev tərəfindən müyyən edilmiş dövlət siyasetinin tərkib hissəsidir. Həmin siyasetin tərkibində ədalət mühakiməsi prosesinin rəqəmsallaşdırılması qətiyəlməzdir. Ədalət mühakiməsi sahəsində bu proseslər uzun müddət gedir".

Əməkdaşlıq memorandum imzalanıb

Cıxışlardan sonra Baş Prokurorluqla Hesabla Palatasi arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq barədə memorandum imzalanıb. Sonərdə baş prokuror Kamran Əliyev və Hesabla Palatasi sədri Vüqar Gülməmmədov imzalayıb.

Mina terroru davam edir

Yeganə BAYRAMOVA

Azərbaycan minalardan on çox zərər çəkən ölkələrdən biridir. Bu

gün işğaldan azad edilmiş ərazilərində Ermenistanın vaxtı ilə basdırıldığı minalar cinayət atlığı kimi hole də qalmaqdə davam edir. Min-

Son 3 ildə...

naların mövcudluğu humanitar məsiyaların həyata keçirilməsinə, məcburi kökünlərin dədə-baba

Ötən ay 299 mina zərərsizləşdirilib

Yeri gəlmisən, Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) işğaldan azad edilmiş ərazilərdə minatəmizləmə fəaliyyətinə colb olmuş qurumlar tərəfindən marta icra edilən minatəmizləmə əməliyyatlarına dair məlumatı açıqlayıb. ANAMA-dan bildirilib ki, ötən ay Tərtər, Ağdərə, Kəlbəcər, Ağdam, Xocalı, Xankəndi, Xocavənd, Laçın, Şuşa, Füzül, Qubadlı, Cəbrayıl və Zəngilan

ərazilərində aparılmış minatəmizləmə əməliyyatları zamanı piyada əleyhino 299, tank əleyhino 114 mina və 2024 partlamamış herbi sursat aşkarlanaraq zərərsizləşdirilib. Ötən ay ərzində 6094.6 hektar ərazi mina və partlamamış horbi sursatdan temizlənib.

tok" layihəsinə 4,25 milyon avro maliyyə vəsaiti ayırib.

ABŞ-in Marşal İrsi İnstitutunun ANAMA ilə 2021-ci ildə imzalanan razılışması əsasında müxtəlif vaxtlar özündə Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) imkanlarının artırılmasına də-

Mina qurbanlarının sayı...

Ümumilikdə, son 30 il ərzində Azərbaycanda mina qurbanlarının sayı 3345 nəfər toşkıl edib. 2020-2023-cü illərdə isə ümumilikdə 340 nəfər mina qurban olub. Belə ki, 2020-ci ildə 77 nəfər, 2021-ci

2022-ci ildə martında Yaponiya Azərbaycandakı soñiri Cuniçi Vada və benefisiar təşkilat qismində çıxış edən Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondu (BAMF) prezidenti Umud Mirzəyev arasında "Tərtər Rayonunun Minadan Tə-

torpaqlarına geri qayitmalarına məmənə yaranan amillərin başında dəyamır. İrəvanın mina terroru ilə beynəlxalq hüquq kobud surətdə pozması dünya birliyinə qızıl qarşısında bərə verir. Ancaq nüfuzlu bəyinəlxalq təşkilatlar bu istiqamətdə ikili mövqeyindən əl çəkmir. Ermənistanın bəyinəlxalq hüquq normallarına hörmətsizliyin laqeyd yanaşırılar.

Dənilməz faktdır ki, Ermənistan "Mühərrih qurbanlarının müdafiəsi haqqında" 1949-cu il 12 avqust tarixli Cenevre konvensiyasının toplumbaları kobud şəkildə pozur.

Minatəmizlədə Azərbaycana dəstək olan ölkələr

İşğaldən azad edilmiş torpaqlarımızın minalardan temizlənməsi sahədə Türkiye ilə çoxtərəflü əməkdaşlıq həyata keçirilir. Türkiyə Azərbaycan üçün peşəkar heyətlərin hazırlanması ilə bərabər, özünən mina təmizləmə grupları, həm də özənənləşmələr ilə bərabər Qarabağ gəndərib. Digər tərəfdənizimiz Pakistan da minalarnın temizlənməsindən köməyin təkliif edib.

Beynəlxalq təşkilatlar və başqa xarici ölkələrin maliyyə destəyi ilə minalarnın temizlənməsi üçün bir sıra layihələr baş tutub:

Yaponiya

məlumatı üçün Təchizatların Təmin Edilməsi" layihəsi üzrə qrant müqaviləsi imzalandı. Yaponiya Səfərliliyi layihəyə 88,224 ABŞ dolları yardım ayırb.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT)

2021-ci ildə BMT Vahid Tecili Yardım Fondundan (CERF) Azərbaycanın münaqışından zərər çəkmiş bölgələrinə 2 milyon ABŞ dollar ayrırb. Bu məbləğ sehiyyə, sığınacaq, dəstək lezviamat, psixoloji-sosial dəstəklər bərəkət həm də orazişlərin minalardan temizlənməsinə xərclənib.

Ermənistanın bütün cəhdə-

rinə baxmayaq, Azərbaycan özərlərini minalardan temizləyir, işğaldən azad edilmiş torpaqlarımızı tehlükəsiz, yararlı hala gotirir, soydaşlarımızı doğma dədə-baba yurdularına qaydırır.

Bütün bunları onu göstərir ki, Ermənistan özünün terroquluq niyyətindən əl çəkməsə də, Azərbaycan özərlərini minalardan tamamilə temizləyir, işğaldən azad edilmiş torpaqları tehlükəsiz, yararlı hala gotirir, soydaşlarımızı doğma dədə-baba yurdularına qaydırır.

2021-ci ilin sentyabrında Birləşmiş Krallıq münaqışədən zərər çəkən ərazilərdə minalarnın temizlənməsinə kömək etmək və orazını tehlükəsizləşdirmək üçün yarım milyon funt sterlinq yardım ayırb.

Ölkəmizin mina təhlükəsi ilə bağlı belə geniş topligatına baxmayaq, ərazilərimizin minalardan temizlənməsi üçün

COP20 harada keçirilib?

Günel ABBASOVA

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının 20-ci iləm Dayiçiliyi Konfransı 2014-cü il 1-12 dekabr tarixlərində Perun paytaxtı Lima da keçirilib. Bu, 1992-ci il Birləşmiş Millətlər Təşkilatının 1997-ci il Görsüyünün (CMP 10) 10-cu sessiyası idi. Bu toplantılar çörəkviyyətindən sonra təqribən 15000 nümayəndənin iştirakı ilə keçirilib.

Konfransın ümumi məqsədi qlobal temperatur artımının indiki seviyyəyindən 2 dərəcə ilə məhdudlaşdırmaq üçün istifadə etmək və orazını tehlükəsizləşdirmək üçün yardım milyon funt sterlinq yardım ayırb.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

Analitikələr inkişaf bazının ölçüsü ilə bağlı müxtəlif toxmınlarla malikdirlər. "MarketsandMarkets" in on məhafizəkar hesablamalarına görə, 2023-cü ildə global sənaye inkişaf bazının həcmi 150,2 mil-

lardin 2014-cü ildə Lima konfransına heç bir təqribət istinad edilməmişdi.

Konfransın ümumi məqsədi qlobal temperatur artımının indiki seviyyəyindən 2 dərəcə ilə məhdudlaşdırmaq üçün istifadə etmək və orazını tehlükəsizləşdirmək üçün yardım milyon funt sterlinq yardım ayırb.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır.

İslim dayiçiliyini həll etmek, yaşıllı inkişafı və davamlı inkişafı stimullaşdırmaq məqs

Bakı Fransa kolonializminə yox deyir

Bu dövlətin müstəmləkəcilik siyasetinin ifşası davam edir

Afrikada olduğu kimi, dənizasırı orazilərdə yerləşən ada ölkələrinin də Fransanın qatı müstəmləkəcilik və sümürmə siyasətinə qarşı etirazları dönməz xarakter alır. Bu gün eksor müstəmləkə ölkələrində Fransanın mövcudluğu nifretlə qarşılır. Cəmiyyətlərin, müxtəlif xalqların və icmaların təpikləri artı, hər yerdə "Rodd ol, Fransa" şührəti eşidilir. Prezident Emmanuel Makronun şəkillərinin ayaqlar altına atılaraq tapdalanması adı hala qeyrib. Son vaxtlarda Fransanın müstəmləkəcilik siyasətinə qarşı etiraz səsinin ucaldan ölkələrdən biri de Yeni Kaledoniadır.

Dəyişməyən siyaset

"Fransanın hazırda Sakit Okean regionunda siyaseti keçmişdəki, daha doğrusu, 1960-cı illərdəki fealiyyətdən heç nə ilə fərqlənən və o, Yeni Kaledoniya eynən bù cür fealiyyət göstərir". Bu fikirləri Yeni Kaledoniya parlamentinin Aile və Qadın Məsələləri üzrə Komissiyasının sedr məməvini Mari-Lin Sakilya KİV-ə açıqlamasında ifadə edib. O vurğulayıb ki, dövlətin suverenliyinin elan olunması eməkdaşlıq sazişlərinin imzalanmasına hazırlıdır. Bu, Fransanın Sakit Okean regionunda Hindistan və Avstraliya kimi ölkələrə imzalayaçaq bir sira ikiterfiyi sazişlərin davamıdır.

Bəsriyyət XXI əsrə yəni inkişaf mərhələsinə daxil olmuş. İndi çağışırı və düşüncə tərzi deyişib. Ancaq transformasiyalar dövründən yaşayış Avropana aparıcı dövlət iddialarından çıxış edən Fransa bir çox məsələlərdə aqıq-askar mühafizəkarıq edir. Ölkənin texminən beş yüz illik qanlı tarixə malik müstəmləkəcilik siyasetindən hələ də ciddi-cəhərlər göstərək el çökəməsi bu-na eyani stibutdur. Prezident Emmanuel Makron və onun komandasında yer alan

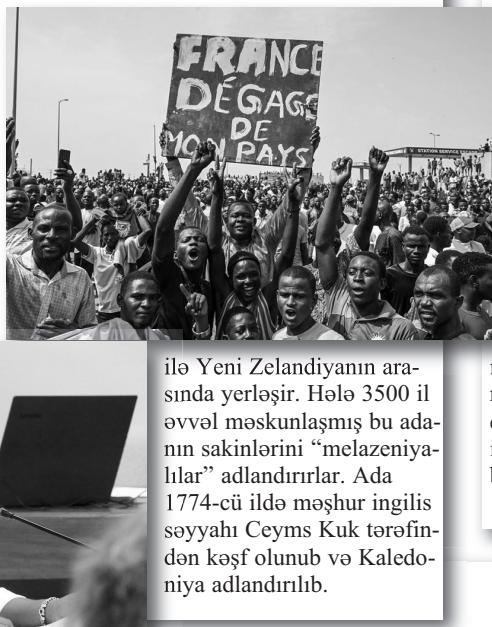
yüksəkəsiyyəli rəsmilər Fransanı dünyaya necə müasir dövlət kimi təqdim edə bilərlər ki, burada hələ də keçmiş müstəmləkə ölkələrinə aşqılayıcı münasibət dəyişməyib?

Hazırda 13 dənizasırı orazini müstəmləkə kimi idarə edən, homçının dünyayanın müxtəlif qitələrində yerləşən keçmiş müstəmləkələrinin daxili işlərinə qarışan Fransa beynəlxalq təşkilatların və müstəqillik uğrunda mübarizə aparan xalqların uzun illərdür tələblərinə baxmayaraq, neokolonializm siyasetini davam etdirir. Fransanın müstəmləkəcilik siyaseti hoyata keçirdiyini təsdiqliyən faktları siyahısı çox uzundur.

Əlcəzair, Mərakeş, Tunis, Mali, Cibuti, Nijeriya, Çad, Seneqal, Benin, Kot-d'Ivuar, Mərkəzi Afrika Respublikası, Gabon, Togo, Kamerun, Vyetnam, Qomər Adaları, İtifikasi, Haiti və digər ölkələrdə bir neçə milyon günahsız insan, o cümlə-

dən qadınlar və uşaqlar Fransə tərəfindən qotla yetirilib.

Təxminən 250 min şahidi və 20 min kvadratkilometr əraziyi məlik olan Yeni Kaledoniya adası Sakit Okeanda Avstralıya

ilə Yeni Zelandyanın arasında yerləşir. Hələ 3500 il əvvəl məskunlaşmış bu adanın sakinlərinin "meləzənialılar" adlandırırlar. Ada 1774-cü ildə məşhur ingilis seyyahı Ceyms Kuk tərafından keşf olunub və Kaledoniya adlandırılıb.

Azərbaycan özünün aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübarizəde mühüm rəl oynayır. Fikirlərinə davam edən komissiya sədrinin müavini vurğulayıb: "Azərbaycanın sədrlüyü altında Bakı Təsəbbüs Qrupunun fealiyyəti beynəlxalq ići-maiyitlərə qazanırsa, Fransa həm bölgənin nəmətərləndən böhrələnə biləcək, həm də hərbçiləri adaları tərk etmək məcburiyyətindən galacaq. Paris bunu istəmir. Afrikada sixisərlən Fransa Yeni Kaledoniya məvcudluğunun ömrünü hər vəchlo uzatmağa çalışır.

Azərbaycan aradic siyasetindən haqq və ədalət prinzipinə əsaslanır. O cümlədən ölkəmək XXI əsrin utanıcı tezahürü olan Fransanın müstəmləkəcilik siyasetinin ifşasında mühüm rol oynayır ki, bəhəm Arakanın, həm də dənizasırı orazilərin müstəmləkə ölkələrinin xalqları tərəfindən minnətdərləq qarşılışın Mari-Lin Sakilya bildirib ki, Azərbaycan Fransa neokolonializm ilə mübariz

Bir nöqtədə cəmləşən iki qurum...

Mübariz ABDULLAYEV

Son vaxtlarda Azərbaycanla Ermənistən arasında başlayan sülhyaratma prosesində heç de xoş olmayan, əslində münasibətlərin tənzimlənməsinə, davamlı sülhün və təhlükəsizliyin tominun olmasına tehdidlər yarada biləcək yeni gəlişmələr müşahidə edilir. Bura da Ermənistənin və onun havadarlarının manipulyativ səciyyə daşıyan koordinasiyalı yanşamalarını və fealiyyətlərin xüsusi qeyd edə bilərik. Erməni-

tan sülhyaratma prosesində dağıdıcı rol oynasa da, müxtəlif formatlarda damışqlara qoşulmağa, vasisiçilik etməyə çalışan dövlətlər və ayrı-ayrı beynəlxalq təşkilatlar buna görəməzdən gollerlər və reallığın təhrif olunmuş formada təqdimatına can atırlar. ABŞ Dövlət Departamenti mətbuat xidmətinin rəhbəri Metyu Millerin növbəti brifişində səsənləndirdiyi fikirlər buna ən son nümunədir.

Ondan Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin Ermənistən rəhbərləri tərəfin-

Ünvan sahv salınanda... və yaxud yenə də bədnəm bərabərlik işarəsi

ABŞ Dövlət Departamenti mətbuat xidmətinin rəhbəri Metyu Millerin sərhəddəki səbitliklə bağlı dediklərinə alqışlayırdı. Ancaq onun ifadə etdiyi fikirlər səmiyi olsayı və real vəziyyəti düzgün əks etdirəydi. Təsəssüf ki, belə deyil. Cənubi Qafqazda sabitliyin olmasına kim istəməz? Deyə bilərik ki, region otuz il ərzində yaşanan mühərbi tohididlərindən yorulub. Bəs bu tohididlər haradan qaynaqlarındı? Cavab birmənalıdır: Ermənistənin işgalçılıq siyasetindən, güc tətbiqi ilə Azərbaycan ərazilərinə işgal altına almasından və BMT-nin məlumat qətnamələrinə məhəl qoyulmasından. Həmin dövrde Millerin temsil etdiyi dövlət keçmiş münaqışının səhih yolu ilə nizamlanması məqsədilə yaradılmış ATƏT-in Minsk qrupunun üç həmsəndəndən biri idi. Ancaq üç onillik ərzində ABŞ kimi supergəl dövlət digər həmsəndlərlə birlikdə Ermənistən tərəfindən beynəlxalq hüquq normalarının pozulmasının qarşısını ala bilmədi. Ala bilmədi, yoxsa bunu istəmədi? Əlbəttə ki, istəmədi. İşgalçi dövlətin cəzalandırılmasından, onunla işğala moruz qalan torəfə arasında bərabərlik işarəsi qoyulması həmişə iddialardan çıxış edən, bir növ "beynəlxalq jandarm" rolunu alan həmsədr dövlətlər üçün çox utanverici idi. Bu qara ləkə onların üzərində əbədi olaraq qalacaq. Ötən dövrün təcrübəsi təsdiqləyir ki, həmsəndlər etmiş dövlətlər ədalətlə vasitəçilər olmayıblar və bundan sonra da buna mənəvi haqları çatır.

Qayıdaq Millerin yeni açıqlamasına. Onun açıqlamasına yənə də eyni əhval-ruhiyyə və oxşar ritorika hakimdir. Açıq-aydın görünür ki, ABŞ rosmisi səmiyyətdən çox uzadır. O, məqsədli şəkildə ünvani sahv salır və yənə də torəflər arasında bədnəm bərabərlik işarəsi qoymağa çalışır.

Səmimilikdən uzaq olan bəyanatlar

ABŞ diplomati bildirir ki, Vaşington "həm Ermənistən, həm də Azərbaycana eskalasiyanın heç kimin maraqlarına cavab vermədiyini bəsa salmağaya davam edəcək". Belə "müdrilik" göstərməye bacır var idim? Axi mühərbiyin, eskalasiyanın dağıntuları, qan-qadaya, ölüm-itiməyələrənək hamı anlıyır, dərk edir. Belə ondan halda Vaşingtonun adəti üzrə başqalarına ağıl öyrətməyə çalışmasına, bəlli həqiqətlərin izahını vermek üçün izafə eziyyətlərə qatlaşmasına ehtiyac yoxdur. Bunda Millerin dövləti adından həqiqətləri dələ götirməsi, faktların üstüne getməsi regionun göləcək təhlükəsizliyin üçün dəfə faydalı olardı.

Eskalasiyanı kim yaradır və bu kimin maraqlarına cavab verir? Xatırladaq ki, ABŞ diplomati Aİ missiyasının hesabatına istinadon verdiyi

"sərhəddə sakitlikdə" bəyanat ilə eyni möz-munlu açıqlamani bundan əvvəl Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz və Gürcüstən böhərəni üzrə xüsusi nümayəndəsi Toivo Klaar vermişdi. Xatırladaq ki, sonuncu da fikirlərini Aİ missiyasının hesabat ilə əsaslaşdırıldı.

Bu paraleller müey-

yən qənaətlərə yol açır. İlk növbədə o qənaət hasil olur ki, həm ABŞ, həm də Aİ bəhs olunan missiyamın funksionallığını qabartmaqla onun regionda mövcudluğuna hüquqi-siyasi əsaslar formalasdurmağa çalışırlar. Xatırladaq ki, Avropa İttifaqının "mülki" missiyası 2022-ci ilin oktyabrında 2 aylıq müddətə regiona gelib. Ancaq missiya elə ilk gündən Pragada Azərbaycanla əldə olmuş razılıqlarla zidd fəaliyyət göstərib. Belə ki, Aİ və Ermənistən birtərəfli qaydada missiyamın regionda qalma müddətini uzadılar. Regiona cəmi iki ay ərzində qalmaqla olan missiya hələ de oradan çıxmaga tölösmir. 2023-cü ilin dekabrında Avropa İttifaqı Xarici İşlər Şurası Ermənistən-Azərbaycan sərhəddində yerləşdirilən "mülki missiyasının gücləndirmək məqsədilə" oradakı əməkdaşların sayıni 138-dən 209 nəfərə artırmaq barədə qərar verib. Başqa bir mühüm məqamı da diqqət çəkər: Aİ mülki missiya adı altında Ermənistənə əsildən ayrı-ayrı Avropa ölkələrinin keçmiş hərbçilərini, xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşlarını və s. yerləşdirib.

Bela bir yarımhərbi missiyanın Ermənistənda mövcudluğunun, Azərbaycan tərəfini və digər qənsi dövlətlərin ərazilərini daimi müşahidələr altında saxlamasının sülhə və sabılılı xidmət etdiyini düşünmək sadələhvlik olardı. Yeri gölmüşən, artıq "mülki" missiyamın region dövlətəri barədə keşfiyyat məlumatları toplayaraq onları örtmələrinə dair məlumatlar da yayılıb. Aİ-nin bu məlumatları təkzib etməməsi suallar doğurur. Belə ondan halda M. Millerin və T. Klaarin sərhədlərdəki sabitliklə bağlı verdikləri bəyanatlarda Aİ missiyasının hesabatına istinad etmələri səmimilikdən çox uzaq görünür.

"Sərhəddə sakitlikdə" mesajı realliği təhrif edir

liyinin yaydığı bəyanatlar nəzərdə tutulur - red.), qoşunların və ya artilleriya sistemlərinin qeydə alan bəyanatına münasibət bildirilməsi xahiş olunub. ABŞ Dövlət Departamenti rəsmisini cavabı isə bir "başın altına yastıq qoyulması" zərb-məsəlini yada salır. O, Avropa İttifaqının (Aİ) Ermənistəndəki missiyasının yaydığı bəyanatı əsas tutmaqla bildirib ki, Ermənistən-Azərbaycan sərhədində sakitlikdə, bu bəyanatlara baxmayaraq, (Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin) Ermenistən rəhbərləri tərəfin-

lən regionda ədalətli və ləyaqətli sülh üçün şəraitin yaradılmasına çağırmaqdə davam edir. Və siz bu kürsüdən məndən eşitdiyiniz kimi, bir çox hallarda davamlı sülh nail olmağın yeganə yolu danışıldan keçir", - deyə ABŞ diplomi vurğulayıb.

M. Millerin, T. Klaarin və onların istinad etdikləri Aİ missiyasının "nibkinliyinin" isə hər hansı bir əsası yoxdur. Aydın şəkildə görünür ki, "mülki" missiyanın regiona

gəlməsinə "yaşıl işıq" yandıran möglüb Ermənistən qalib Azərbaycanın çox can atlığı sülhə tohididlər yaratmaqdə davam edir və manipulyativ davranışlarla tənzimləmə prosesinə davamlı ongöllər yaradır. Bunda "sərhəddə sakitlikdə" deyən missiya katalizator rolunda çıxış edir, desək, osl həqiqəti ifadə etmiş olarıq, 2024-cü ilin əvvəlindən bəri şərti sərhədlərdə baş vermiş hadisələri xatırlayaq: Məsələn, şərti dövlət sərhədinin Zəngilan rayonu ərazisindən keçən hissəsində atəşkəs möhəzzişliyin yerləşdiyi Ermənistən tərəfindən pozuldu. Həmin taxribat zamanı Ermənistən tərəfindən açılın snayper atışı nöticəsində Azərbaycanın Sərhəd Qoşunlarının əsgəri yaralandı. Azərbaycan isə bu silahlı toxribata "Qisas" əməliyyatı ilə cavab verdi və atəş açılan postu tamam dağıtdı. Ardınca, Ermənistəndən Azərbaycana keçmək istəyən Çex Respublikasının vətəndaşı saxlanıldı. Hadisənin detalları və təfərruatları tam açıqlanmasında, analitiklər həmin vətəndaşın hansısa bir formada Aİ-nin missiyası ilə bağlı olduğunu iddia edirlər.

Son günlərdə şərti sərhədlərdən yənə də həyəcanlı xəbərlər gəlir. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi tərəfindən yayılan rəsmi məlumatda bildirilir ki, şərti sərhəd boyu qoşunları comloşdırması və hücum xarakterli dayaq məntəqələrini qurması, müxtəlif istiqamətlərədən uzunmüddətli atəş nöqtələrini yaratması, fortifikasiya qurğularını inşa etməsi bölmələrimizin sərəncamında olan xüsusi texniki vasitələr və vizual müşahidə ilə qeydə alımb. Yeni inşa edilmiş demir-beton fortifikasiya qurğularında Ermənistən silahlı qüvvələrinin artilleriya sistemləri, digər hücum silahları və ağrı atəş vasitələri yerləşdirilir. Ermənistən şərti sərhədlər boyunca qoşunlar yığılığı videoqərəntürlərlə də təsdiqlənib. Düzdür, həmin görüntülər mətbuatda yayıldıdan sonra Ermənistən müvafiq qurumları bunun izahını verməyə çalışıllar. Guya hərbi texnikanın müşahidədən hərəkətliyi gənc sürücülərin təlim məqsədi daşıyır. Bu yalanla həqiqəti gizlətmək osla mümkün deyil. Gənc sürücülər hərbi avtomobilərin idarə edilməsi ilə bağlı tələmləri xüsusi poliqonlarda keçimləndirlər. Əger sürücü gənc və təcərübəsizdirse, o, ağrı hərbi texnika yüksəlmış qoşqulu avtomobiləri sərt dəq keçidlərində necə idarə edə bilər? Son olaraq aprelin 1-i saat 22:00-dan 22:20-dək Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri Dəvəli rayonunun Arazdəyən, Qarakilsə rayonunun Saybali yaşayış məntəqələri istiqamətlərində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Naxçıvan Muxtar Respublikasının Sədərək rayonunun Heydərabad və Şahbuz rayonunun Biçənək yaşayış məntəqələri istiqamətlərindəki mövqelərinin atıcı silahlardan fasilələrlə atəş tutub.

Bu və digər faktlar regiondakı son gərgin durum barədə konkret təsvərvür yaradır. Bütün burlara rəğmən, Aİ missiyasının, M. Millerin, T. Klaarin və digərlərinin "sərhəddə sakitlikdə" bəyanatı vermələri çirkin məqsədlərə xidmət edir. Eskalasiyanı kimlərin yaratlığı və bunun hənsi dairələrin məraqlarına cavab verdiyi ortadadır...

da, real həyatda tamam oks eməli fəaliyyətləri ilə yadda qalırlar. Məsələn, bir müddət önce haqqında korrupsiya və rüşvət qalmaqla baş verən Avropa Parlamentinin rəsmisi Eva Kaili ilə bağlı proses, eləcə də, AP-nin digər üzvlərinin erməni milyarder Kaspar Karapetyan ilə qaranlıq olaqələrinin üzə çıxmazı bu qurum daxili də "korrupsiya böhrəni"nın

Ursula Fon der Leyenin Ermənistənla "görüş arzusu" nun qiyməti neçə milyarddır?

gündən-günə şiddetləndiyini göstərir. Bu dəfə isə başqa bir Avropa "brendi"nin rəhbəri - Avropa Komissiyasının rəhbəri Ursula Fon der Leyen qarşı cinayət işininin başlığı bildirilir.

Fon der Leyenla bağlı ortaya çıxmış bu məsələ aydınlaşıb ki, mətbuat sehişlərində işçiləndən bir səmələlərin həqiqət olduğunu ortaya qoyur. Qərbin Ermənistən üzərindən "pul silməsi", İravandan "qara kassa" kimi istifadə etməsi ilə bağlı informasiyalar beləliklə öz tösdinqini tapır. Aprelin 5-də baş tutacağı ehtimal edilən məlum üçtərəfli görüşün həm də bu məqsədlərlərə kökləndəsi də artıq üzə çıxır - Qərb özünən maliyyə maximasiyası üçün yeni "oyuncaq" tapıb. Ermənistən ilə imzalanması gözlənilən "pakt" isə köhnə silahların "utilizasiyası" üçün yüksək miqdarda maddi gəlirin oldo olunmasına şərait yaradır. Avropa

Komissiyasının "canfəşanlığı" da məhəz bu səbəbə izah edilir - Fon der Leyenin bu işdəki "təcrübəsi" ABŞ üçün də cəlbedicidir. Məhəz ona görə son dövrələrdə bir səmələlərdə forqlı mövqə nümayiş etdirən ABŞ və Aİ Ermənistənə "dəstək olmaq" üçün birgə "görüş" keçirməyi nəzərdə tutur.

den bu vezifəni tutan Fon der Leyen 2024-cü ilin iyunun 6-9-da keçiriləcək şekillərdə erməni lobbinin "gücünə arxalanmağa" çalışır. Uzun illərdir ki, Avropa strukturlarını "maliyyələşdirən", onları maddi şəkildə stimullaşdırın Kaspar Karapetyanın eli ilə erməni lobbinin oyuncuğu olan deputatların səsini almaq istəyən Fon der Leyen bunun üçün Ermənistənla münasibətləri "yeni pakt" daşımaqdə maraqlıdır...

P. İSMAYILOV

1,8 milyard dozaya 35 milyard avro?

Belə ki, Avropa İttifaqı Prokurorluğunun (EPPO) Belçika prokurorluğunun Avropa Komissiyasının (AK) rəhbəri Ursula von der Leyen qarşı Amerikanın Pfizer şirkətindən koronavirus peyvəndini almış ilə bağlı cinayəti işinə əl keçirib. "Politico" Belçikanın hüquq-mühafizə orqanlarının eməkdaşına istinadon bildirib ki, bu güñə qədər adıqəkilen işlə bağlı heç bir ittihəm irəli sürüləməmişdi. 2023-cü ilin aprelindən Belçika konsalting şirkətlərindən birinin əməkdaşı Frederick Baldan Lyej şəhərinin birinci instansiya məhkəməsində Fon der Leyen qarşı iddia qaldırmışdı - iddiaçı qeyd edirdi ki, Avropa Komissiyasının rəhbərələrinin hərəkətləri Belçikanın maliyyə maraqlarına zərər vurub və "ictimai ettimadını" sarsıdıb. Hələ 2021-ci ilin payızında Amerika nəşri "The New York Times" Avropa Komissiyasının rəhbəri ilə Amerikanın Pfizer şirkətinin baş direktoru Albert Bourla yazışmalarını üzərə çıxarımdı - bildirildi ki, bu yazışma peyvənd

Ermənistənla bağlanacaq "pakt" dan nə qədər qazanacaq?

Əslində bu fakt Avropa strukturlarının növbəti ifası kimi xarakterize olunur. Görünən isə budur ki, özünü "xoşməramlı ideologiya" daşıyıcı kimi qələmə verən təsisatlar və onun rəhbərləri yaranan bütün situasiyalardan maddi maraqları üçün istifadə edirlər - insan həyatı təhlükəyənən yaranan global pandemiyanın belə maddi gəlir güdüblər. Halbuki, həmin dövrə Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının lideri qismində pandemiyaya qarşı mübarizədə global birliyin tominı uğrunda ciddi iş apardı. Azərbaycan "vaksin ədalətsizliyinə" son qoyması üçün çağrılar edir, əməli

əməli fəaliyyətləri ilə "iki quş" vurmaq eşqindədir. Birincisi, qeyd olunduğu kimi Ermənistənla bağlanması ehtimal olunan "pakt" üzərindən milyardlarla gəlir oldo etmək Fon der Leyen üçün ilkin "vəzifədir". Bu

Erməni lobbinin dəstəyi ilə yenidən seçilmək istəyir...

Fon der Leyen Ermənistənə münasibətə bir güllə ilə "iki quş" vurmaq eşqindədir. Birincisi, qeyd olunduğu kimi Ermənistənla bağlanması ehtimal olunan "pakt" üzərindən milyardlarla gəlir oldo etmək Fon der Leyen üçün ilkin "vəzifədir". Bu

Qadın ədəbi qəhrəmanlar psixologiyada

Ədəbiyyat və psixologiya... Bir-birinə bunca yaxın, bunca uzaq olan iki mühüm elm... İkiisi də insanı öyrənən ədəbiyyat və psixologiya, əslində, bir-birinə o qədər yaxındırlar ki, istənilən zaman bir-birinə təsir edə, biri o birenin predmetinə çevrilə bilir. Baxmayaraq ki, ədəbiyyat insanların ruhuna, duyğu və düşüncələrinə təsir edən sonət növü, psixologiya isə onun psixoloji vəziyyətini öyrənən elmdir.

Məhz bu təsirin neticəsidir ki, psixologiyada məşhur ədəbi qəhrəmanları adlarını daşıyan, xüsusiyyətlərini eks etdirən bir sira pozğunluqlar, sind-

rolar var. Bu psixoloji sindromlar ilər boyunca psixoloqlar tərəfindən öyrənilib, əlaqəlendirilir. Əlbəttə, ince-sənətdə bu araşdırma, öyrənmə prosesində yan keçməyib. Bu psixoloji pəzəntular zaman-zaman ədəbiyyatın, kinanın, teatrın mövzusuna da çevrilir.

Psixoloji sindromlar arasında məşhur qadın ədəbi qəhrəmanlarının adını daşıyan, onların özüllüklerini eks etdirən sindromlar da var ki, bəziləri cəmiyyətdə çox yayılmışdır, bəziləri çox nadir rast gəlinir. Onlardan bəzilərini sizə təqdim edirik:

maları makropsiya və mikropsiyadır.

Adəton bu xəstəlik 5-13 yaşlı uşaqlar arasında rast gəlinsə də, bəzəi həllarda böyüklerdə də müşahidə edilir. Qaydalara osasən, sözügedən bu sindrom müvəqqəti və episodik olmaqla, qəfə peydə olaraq yoxa çıxa bilər. Lakin tibb təcrübəsində bir şəxsin uzun illər bu sindromdan əziyyət çekməsi faktı da qeydə alınıb.

Alımlar bu sindromun yaranmasına səbəb olaraq miqren, şizofreniya, mononukleoz, epilepsiya və baş beyininqini göstərirler.

Bu sindromun özüllükleri 1981-ci ildə çökmüş "Alisa möcüzələr ölkəsində" filminde göstərilir.

dan 2 və ya 3 nəfər əziyyət çekir. Əsasən yeniyetməlik dövründə yaranan xəstəlik 25-30 il sonra keçir. Lakin bu sindrom və onun çarəsi hələ ki tam aşdırılmayıb.

"Yatmış gözəl" sindromundan əziyyət çökən insanlar sutka ərzində 15-20 saatadək yatırlar. Oyananda isə istahaları qabarır, çox əsəbi və emosional olurlar. Onların, homçının, hallusinasiya gördüklləri və şizofren olundular qeyd olunur. İlk həftədən bir ayadok davam edə bilən bu xəstəlik ilə 1-3 dəfə təkrarlanır.

Sindrom 1958-ci ildə işiq üzü görmüş "Yatmış Gözəl" filminde təsvir edilib.

mədə bulantısı və qusma, qəbizlik və ya ishal, kilo itirmək, yaxud kökləmək, ağızdan pis qoxunun golmosı, dəridə müəyyən yaraların ortaya çıxməsi kimi hallar müşahidə olunur.

Rapunzel sindromuna genetik və digər faktorların təsir etdiyi qeyd olunur. Yəni ailədə bəzədə sindromdan əziyyət çökən insan varsa, digərlərində də ortaya çıxmək riski yüksəkdir. Saç yemək xəstəliyi kişilərdən daha çox qadınlarda rast gəlinir. Araşdırılmalara görə, on çox əsərlər və yeniyetməlik dövründə ortaya çıxmışdır.

Bu psixoloji pozantu 2010-cu ildə işiq üzü görmüş "Rapunzel. Qarışq hekayə" filminde təsvir edilib.

edir. Bu sindroma tutulmuş insanlar həyatlarını dəyişdirəcək, onları rutin və problemlərdən xilas edəcək müükəmməl insanın göləcəyi fikri ilə yaşayırlar. Yaşadığı iztirablarla görə daim məyus olan insanın bütün bu duyluqları Floberin əsərində təsvir etdiyi Madam Bovari xarakteri ilə səsləşir.

Flober dövründə çox böyük reaksiyalara səbəb olmuş əsəri "Madam Bovari" haqqında danışarkən deyir ki, mən bunu tekce gümümümüzün gənc fransız qızları üçün deyil, bütün bir insanlıq üçün yazırı. Bununla da müləlif qələmə alırdı. Əsərin anlaşılmaya və qəbul olunma dövrünün hələ çox uzun olacağını öncədən işarə edir. Və görünən odur ki, olduqca haqlı imis.

Sindrom 2014-cü ildə çökmüş "Madam Bovari" filminde eks olunub.

kövrək olurlar. Real həyat onlar üçün darixdirici, boz görünür. Qlamur tərzo üstünlük verir, son model olsa da onu geyimləyə çalışırlar. Onlar düşüntürlər ki, eğer bir gün həyatlarının şahzadəsi ilə qarsılışlarla o zaman on yüksək tərzdə görünməlidirlər. Ən acı hal isə belə insan ilə qarsılışdıqları zaman bəyonilməmək kompleksi yaşayırlar və bunun üçün heç bir ciddi addim atmırlar.

Kompleksin özüllükleri 1947-ci ildə geniş auditoriyaya təqdim edilmiş "Zoluşka" filminde eks olunub.

Ukrayna
Qərb güc mərkəzinin
geosi-yası marağının
qurbanına çevrilib.

Qeyd edək ki, Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski ABŞ-in "CVC" telekanalına müsahibəsində bildirib ki, rəsmi Kiyev Rusiya ordusunun dörd vilayət - Luqansk, Donetsk, Zaporoje və Xersondan geri çəkiliçeyi təqdirdə Moskva ilə danışlıklar masasına oturmağa razı olacaq.

Maraqlıdır ki, Zelenski sadaladığı vilayətlər arasında Krimin adını çoxmayıb. Görən, Ukraynanın dövlət rəhbəri Krimin adını yaddan çıxarıb, yoxsa həqiqətən Krimin itirilməsini razi olub. Axi, Prezident Volodimir Zelenski dəfələrə Ucraynanın Krim üzərində suverenitəyini bərqrar edəcəyini bəyan edirdi. Axi, Krimiñsiz Ukraynanın beynəlxalq seviyyəyə tanınan orazı təbəvvülyünün və sərhədərin bərqrar olunması mümkün deyil. Necə oldu ki, Zelenski öz fikrindən razi?

Gəldiyimiz ilkin qənaətə gərə, Zelenski Qərbin təzyiqləri altında Krimin itirilməsinə razi olub. Xüsusi-

lı vurğulayacaq ki, son zamanlar Qərb, xüsusiilə, ABŞ, Avropa İttifaqı və Almaniya Ukraynanın hərbi-siyasi rəhbərliyini Moskva ilə danışlıklar masasına oturmağa çağırıllar. Qərb, hətta Kiyevə ciddi mesaj da göndərir. Qərbin mesajı budur ki, onlar Rusiya-Ukrayna mühərabəsinin davam etməsində və Ukrayna davamlı şəkildə hərbi və maliyyə yardımı göstərməkde maraqlı deyil. İstər Vaşington, istər Brüssel, istərsə de Berlin olsun, hər üçü Kiyevə xəbərdarlıq ediblər ki, onlar na zamanı Ukraynaya dosyeyi dayandıracaqlar.

Ona görə də hesab etmək olar ki, Prezident Volodimir Zelenski Krimin itirilməsi ilə razi olmağı məcbur

Kollektiv Qərbin B planı...

Kiyev geri çəkilir?

olub. Zelenski anlayır ki, Qərb Ukrayna Rusiya ilə müharibədə əvvələxar yalnız buraxacaq.

Sözsüz ki, Qərb güc mərkəzləri, ən çox da ABŞ Ukrayna mühərabəsi nəticəsində öz isteklerinə və məqsədlərinə nail ola bilib. Vaşington Ukraynada öz çərqli siyasi oyunu ilə Rusiyaya qarşı Avropanın bin çox ölkələrindən ibarət siyasi cəbhə formalılaşdırıb. Rusiyaniñ döydən təcrid etməyi hədfləyən ABŞ, bu arada Kiyevi de çərvəyə salmağı bacarıb. Belə ki, UK-

imzalanmasında maraqlıdır. Planlarının daha irali getməyəcəyi anlayan ABŞ da mühabibənin sona çatmasına maraqlıdır. Çünkü Rusiyaniñ çökdürmə üçün B planından istifadəye start verib. Yəni artıq Ukrayna təzində cəbhə Qərbə serf emir. B planının tərkib hissəsi isə Rusiyamın cənub və şərqi sərhədləridir.

O ki qaldı Rusiyaniñ Ukraynada nəzarəti altında olan dörd vilayətin təleyinə, Moskva heç vaxt Luqansk, Donetsk, Zaporozje və Xerson. Kiyev və güzəştə getməyəcək. Ukrayna heç vaxt diplomatik-siyasi yolla özərazilorunu geri qaytarı bilməyəcək. Hazırda hərbi yol da mümkün görünmür. Çünkü Ukrayna ordusunun oks-hücum əməliyyatları fiasko yarışır və son zamanlar şərqi istiqamətdən xeyli sayıda orazişlər itirib.

Həmçinin ehtimal olunur ki, Rusiya Ukraynanın Qara deniz sahilərini, ən əsası da strateji cəhdəndən ənənəvi olan Odessanın əsər keçirmək üçün yaz-yay aylarında genişməyəsi hərbi əməliyyatlar heyata keçiricək. Belə bir ağır vəziyyətde Qərb Ukraynani Rusiyaya qarşısında yalnız buraxmaq niyyətindən dır.

Bəzi Qərb politexnoloqlarının fikrincə, yaxın zamanda Qərb güc mərkəzləri, rəsmi Kiyevi dörd vilayətin itirilməsi ilə barışmağa və Moskva ilə danışlıklar masasına oturmağa məcbur edəcək.

Ukrayna ya Qərb təzyiqlərinə boyun əyməyə məcbur olacaq, ya da daha çox orazişlərini itirəcək. Son ayların hadisələri bir daha təsdiq edir ki, Qərb yalnız öz geosiyası maraqlarını güdür və öz maraqlarını tomin etmək üçün kiçik ölkələri öz qurbanına çeviri.

Yunis Abdullayev

rayna iqtisadi cəhətdən tam olaraq Qərbən asılı vəziyyətə düşüb.

Bundan başqa, Vaşington Avropa-da Rusiya təhlükəsini bəhanə götirmək Finnləndiya və İsvəci NATO-ya üzv edib və Baltık dənizini NATO-nun daxili sularına çevirib.

Avropa İttifaqı və ona üzv olan ölkələr isə heç nə qazanmadı, əksinə bir çox iqtisadi çətinliklərə üzüldülər və onların ağır iqtisadi problemlərə artıb. Rusiyaya töbək olunan sanksiyalar səbəbindən Qəribi Avropa ölkələri, ən çox da Almaniya milyardlarla ölçülü vəsait itiriblər. Bu baxımdan Avropa İttifaqının bir çox üzv ölkələri, xüsusiilə Almaniya Ukraynada müharibənin başa çatmasında və Moskva ilə Kiyev arasında atəşkəs sazişinin

Vaşington israrlıdır “Hərbi müttəfiqlik” nəyə hesablanıb?

Ermənistanın qeyri-konstruktiv davranışlarına verilən hər bir dəstək Cənubi Qafqazda sülh arxitekturasının qurulmasına yaradılan manemdir. Bu monada, Ermənistanın silahlandırılması və "ümidləndirilməsi", hər hansı "birgo telim" və ya "əməkdaşlıq pactı" yerinlərənətib. Eyni zamanda, Ermənistan da guya "mühüm dəstək"lərənətib etməsi haqda yenidən "miflər" formalasdırmaq çalışır. Ən xırda detalları belə böyüdürlər təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüyündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüyündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüyündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüyündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüğündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüğündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüğündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüğündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüğündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüğündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrənətib və məmənəyin münkünlüğündən ənənəvi Ermenistan aqşək səkildə Qərbin "hərbi gücüne" arxalanması ilə bağlı mesajlar verir. Təbii ki, bəzəkələr bəlgədə nərahatalı şəhərdən qərbdən təqdim etməyə cəhd gəstorən İrəvan hətəzadlı görüntü yaratmaqdan belə çəkinmir - hələ də KTMT-dən çıxmışın yollarını "axtaran", "dondurma" ilə guya əldəqələrən

"Allahumma inni əs-sukə fihi ma yurzik. Və euzu biko mimma yu-zik. Və əs-sukətovfiqə fihi li-on utiəkə və la ə-siyik. Ya cəvadəs-sailim".

"Yeni Azərbaycan" qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

"Azorpoç" MMC PDM - 0125984955, 0552004544
 "Azərmətbuatıyımı" ASC - 0124411991, 0124404694
 "Soma" MMC - 0125940252, 0503336969
 "Pressinform" MMC - 0703400100, 0504560835
 "Qaya" MMC - 0125667780, 0502352343
 "Qasid" MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 050537898
 "Türküstən Media Group" MMC - 050 241-48-23
 "Region Press" MMC - 055 316-79-01
 "Ziya LTD" MMC - 0124977696, 0503067744
 6 aylıq abunə - 79,20 AZN
 12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Ramazan ayı 24-ci günün duası:

"İlahi, bu gün səni razi salan əməlləri səndən istəyirəm. Səni qəzəbləndirən əməllərdən sənə sügürəm. Sənə tabe olmaq və sənə qarşı tışan etməmək üçün yardım istəyirəm. Ey xahiş edənlərə baxış verən Allah!"

İdman

AFFA-nın Hesabat-Seçki Konfransında...

AFFA-nın yeni prezidenti kimdir?

AFFA-nın yeni prezidenti belli olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, qurumun rəhbəri bu gün keçirilən Hesabat-Seçki Konfransında bəlli olub.

Bu vəzifəyə yeganə namizəd olan Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) prezidenti və "Neftçi"nin Müşahidi Şurasının södrü Rövşən Nəcəf seçilib.

Qeyd edək ki, R.Nəcəf bu postda Rövneq Abdullayevi əvəzəlib.

R.Nəcəf konfransda çıxışı zamanı deyib: "Qısa müddət ərzində yeni strategiya müəyyənləşdirməliyik. Ancaq bunu tətbiq etmək üçün vaxta ehtiyac olacaq".

O, usaq futbolunun inkişafı üçün əllərin-dən gələni edəcəkləri-ni bildirib: "Bölgələrdən yenisi istedadlı usaqların üzərində çoxlarla-ması üçün çalışacaq". Cənubi aşağı yaş qrup-larına diqqət ayırsaq, ölkə futbolu daim yüksək yerlərdə olacaq".

Qurum rəhbəri qadın futbolunun inkişafı üçün də işlər görəcəklərini söyləyib: "Qadın futbolunuz tarixi uğur qazandı. İndi buna dənəni etdiməliyik".

R.Nəcəf azarkeşlərin stadiionlara cəlb olunması üçün də addimlar atılacağına vurğulayıb.

Yeni tərkib

Qeyd edək ki, AFFA-nın İcraiyyə Komitəsinin tərkibi məmən olub.

Yeni üzvlər qurumun Hesabat-Seçki Konfransında təsdiqlənib.

İcraiyyə Komitəsinin yeni tərkibi Peşəkar Futbol Liqası İctimai Birliyi - 5 yər

1. Səməd Qurbanov - "Neftçi" PFK tərəfindən

2. Fərid Mansurov - Peşəkar Futbol Liqası İctimai Birliyi tərəfindən

3. Xeyal Cəfərov - "Sumqayıt" futbol klubu tərəfindən

4. Qurban Qurbanov - "Qarabağ" futbol klubu tərəfindən

5. Məqsud Adıgozəlov - "Sabah" futbol klubu tərəfindən

Regional Futbol Federasiyaları İctimai Birliyi - 3 yər

Maliyyə hesabatı

AFFA-nın ötən il üçün maliyyə xərcəleri məlum olub.

Qurumun 2023-cü ildə əsas fəaliyyət xərcləri 27 957 622 manat təşkil edib.

Xərclərin 12 806 378 manatı milli komanda məntəqə serf olunub.

Bununla yanaşı, 4 503 450 manat əməkhaqqı və emzayıçı xərcləri, 1 978 885 manat isə U-10-dan başlayaraq qız və oğlanlar arasında lıqların teşkilinə xərclənib.

Ümumi xərclərin 3 783 min 469 manatı hakimlər və hakim-inspektorlara, 685 min 548 manatı təsərrüfat xərclərinə, 785 min 117 manatı oyuların teşkilinə, 335 min 869 manatı aviabilət və otel xərcləri-nə ayrılb.

229 973 manatı nəqliyyat xərclərinə, 170 370 manatı kommunal və rabitə xərclərinə, 161 786 manatı təhsilə, 273 064 manatı Marketing və Sponsurluq Departamenti, 408 097 manatı "Elit Məşq", 54 030 manatı "Futbol dərsi" layihəsinə, 1 100 429 manatı VAR layihəsinin tətbiqinə, 681 157 manatı isə digər xərcləre ayrlıb.

UEFA-nın ötən il Azərbaycan klublarına ödədiyi vəsait açıqlanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Avropa futbol qurumu 2023-cü ildə komandalarla ümumilikdə 23 milyon 222 min 116 manat ödəyib.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Abunəçilərin artan tələblərini qarşılaşmaq üçün həyata keçirilən şəbəkonin genişləndirilməsi və modernləşdirilməsi la-

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Abunəçilərin artan tələblərini qarşılaşmaq üçün həyata keçirilən şəbəkonin genişləndirilməsi və modernləşdirilməsi la-

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə, 696 min

264 manatı "Zirə"yə, 569 min 991 manatı "Sumqayıt"aya, 515 min 674 manatı "Şamaxı"ya, 508 min 884 manatı isə "Şəhər"ə verilib.

Qeyd edək ki, klubların Çempionlar Ligi və Avropa Liqasında çıxiş ilə əlaqədar və digər layihələrə görə UEFA tərəfindən ayrılan maliyyə vəsaitləri AFFA-nın hesabına və müvafiq olaraq milli assosiasiya tərəfindən klubların hesabına köçürüllər.

Bunlardan 15 milyon 197 min 96 manatı "Qarabağ", 2 milyon 196 min 52 manatı "Neftçi", 1 milyon 951 min 89 manatı "Sabah", 1 milyon 587 min 66 manatı "Qəbələ"yə,